

İstanbul Nişantaşı Üniversitesi
Tıp Fakültesi
Çocuk Cerrahisi Staj Rehberi

İÇİNDEKİLER

1. Karşılama Mesajı.....	3
2. Çocuk Cerrahisi Stajı Genel Özellikleri	4
3. Çocuk Cerrahisi Stajı Öğrenim Hedefleri ve Yeterlilikleri	4
4. Görevler.....	5
5. Çekirdek Hastalıklar / Klinik Problemler ve Performans Düzeyleri	5
6. Temel Hekimlik Becerileri ve Öğrenme Düzeyleri	6
7. Profesyonel Tutum ve Değerler.....	7
8. Çocuk Cerrahisi Staj Programı.....	8
9. Staj Programındaki Öğrenme ve Öğretme Yöntemleri	9
10. Staja Devamlılık Kuralları	10
11. Ölçme ve Değerlendirme Yöntemleri	10
12. Öğrenme Ortamları	11
13. Önerilen Kaynaklar	11
14. Referanslar	12

TABLolar

Tablo 1. Çekirdek Hastalıklar / Klinik Problemler ve Performans Düzeyleri.....	5
Tablo 2. Çekirdek Hastalıklar/Klinik Problemler Öğrenme (Performans) Düzeyleri.....	6
Tablo 3. Çocuk Cerrahisi Stajı Temel Hekimlik Uygulamaları ve Öğrenme Düzeyleri.....	6
Tablo 4. Temel Hekimlik Uygulamaları Öğrenme Düzeyi.....	7
Tablo 5. Çocuk Cerrahisi Staj Programı.....	8
Tablo 6. Ders Saatleri ve AKTS	9

Sevgili Öğrencimiz,

Çocuk Cerrahisi stajına hoş geldiniz. Bu staj süresince, doğumdan ergenlik dönemine kadar uzanan yaş grubundaki hastaların cerrahi hastalıklarının tanı, tedavi ve takip süreçlerini gözlemleme ve uygulama fırsatı bulacaksınız. Staj programımız, teorik dersler ile klinik uygulamaları da kapsayarak sizlere çocuk cerrahisinin temel ilkelerini kazandırmayı amaçlamaktadır.

Amacımız, cerrahi yaklaşım gerektiren pediatrik hastalıkların özelliklerini kavramanız, çocuk hastaya yaklaşım becerisi geliştirmeniz ve multidisipliner ekip çalışmasının önemini deneyimlemenizdir. Bu süreçte, vaka tartışmaları, servis vizitleri, ameliyat gözlemleri ve poliklinik uygulamalarıyla bilgilerinizi pekiştirme fırsatı bulacaksınız.

Unutmayın ki çocuklar sadece küçük erişkinler değildir; bu nedenle onların cerrahi yönetimi özel bilgi, beceri ve duyarlılık gerektirir. Stajınız süresince gösterdiğiniz çaba ve merak, mesleki gelişiminize önemli katkılar sağlayacaktır.

Hepinize verimli, öğretici ve ilham verici bir staj dönemi diliyoruz.

Dahili Tıp Bilimleri Bölümü

Nişantaşı Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığı

İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi Stajı Genel Özellikleri

Nişantaşı Üniversitesi Tıp Fakültesi 5. sınıf öğrencileri, çocuk cerrahisini seçmeli staj olarak iki hafta süreyle alabilirler. Her gün saat 08:00-12:00 arasında çocuk cerrahisi servisinde hasta başı vizit, ameliyathane gözlemi, poliklinik ve klinik tartışma oturumlarında öğretim üyesi ile aktif öğrenme süreci yürütülür. Günün ikinci yarısında, saat 13:00-15:00 arasında teorik dersler gerçekleştirilir.

Çocuk cerrahisi; yenidoğan döneminden ergenlik çağına kadar olan çocuklarda görülen konjenital anomaliler, akut karın, travmalar, testis patolojileri, anorektal malformasyonlar gibi cerrahi müdahale gerektiren birçok hastalığın tanı ve tedavisini içeren kapsamlı bir disiplindir. Bu staj boyunca öğrencilerin, pediatrik cerrahiye özel tanı yaklaşımlarını öğrenmeleri, acil çocuk cerrahisi durumlarında temel karar alma becerilerini geliştirmeleri ve çocuk hastaya özgü yaklaşım farkındalığı kazanmaları amaçlanmaktadır. Ayrıca, çocuk cerrahisinde kullanılan minimal invaziv cerrahi teknikler ve güncel yaklaşımlar hakkında da bilgi sahibi olmaları hedeflenmektedir.

Çocuk Cerrahisi Stajı Öğrenim Hedefleri ve Yeterlilikleri

1. Yenidoğan, infant, çocuk ve adolesan döneminde görülen temel cerrahi hastalıkları tanımlar.
2. Konjenital malformasyonların (örneğin: özofagus atrezisi, anorektal malformasyonlar) tanı ve tedavi prensiplerini açıklar.
3. Çocuklarda görülen akut batın nedenlerini (invajinasyon, apandisit, mekonyum ileusu vb.) ayırt eder.
4. Pediatrik travmalarda ilk değerlendirme ve acil yaklaşımı öğrenir.
5. Sünnet, kasık fıtığı, hidrosel gibi sık görülen çocuk cerrahisi durumlarını tanıır.
6. Çocuk cerrahisinde kullanılan temel görüntüleme ve tanı yöntemlerini sıralar.
7. Çocuk cerrahisinde laparoskopik ve açık cerrahi teknikler hakkında genel bilgi sahibi olur.
8. Çocuk hastaya cerrahi yaklaşımda anemnez alma ve fizik muayene yapar.
9. Basit yara bakımı ve pansuman uygulamalarını gözlemler ve gerektiğinde uygular.
10. Ameliyat öncesi hazırlık ve ameliyat sonrası takip sürecine katılır.
11. Poliklinik pratiğinde hasta değerlendirmesine aktif katılım gösterir.
12. Cerrahi olgu sunumu yapar ve vaka tartışmalarında yer alır.

13. Çocuk ve ailesiyle iletişim kurarken yaşa uygun, duyarlı ve empatik bir yaklaşım sergiler.
14. Tıbbi gizlilik, hasta hakları ve etik kurallara uygun davranır.
15. Cerrahi ekip içinde iş birliği içinde çalışır ve sorumluluk alır.
16. Acil durumlarda soğukkanlı ve sistematik bir yaklaşım sergiler.

Görevler

Bu staj sonunda stajyerlerin aşağıda belirtilen semptom/durumlarda belirlenmiş olan düzeyde yeterlik kazanması beklenmektedir.

Tablo 1. Çocuk Cerrahisi Stajı Çekirdek Hastalıklar / Klinik Problemler ve Performans Düzeyleri

Çekirdek Hastalıklar / Klinik Problemler	Öğrenme Düzeyleri
Apandisit	A
Böbreğin kistik hastalıkları	ÖnT
Böbrek anomalileri	ÖnT
Çocukta fonksiyonel kabızlık	TT-K-İ
Doğum travması	ÖnT-K
Doğuştan yapısal anomaliler	T-K
Gastrointestinal konjenital anomaliler	A
Hidrosel	T
Hipospadiasis, epispadiasis	T
Nörojenik mesane	ÖnT
Obstrüktif üropati	A
Over tümörleri	ÖnT
Testis torsiyonu	A
Testis tümörü	ÖnT
Uterus tümörleri	ÖnT
Yenidoğanda gastrointestinal sistem malformasyonları	A
Yenidoğanda nekrotizan enterokolit	A

Tablo 2. Çekirdek Hastalıklar/Klinik Problemler Öğrenme (Performans) Düzeyleri

A	Acil durumu tanımlayarak acil tedavisini yapabilmeli, gerektiğinde uzmana yönlendirebilmeli
ÖnT	Ön tanı koyarak gerekli ön işlemleri yapıp uzmana yönlendirebilmeli
T	Tanı koyabilmeli ve tedavi hakkında bilgi sahibi olmalı, gerekli ön işlemleri yaparak, uzmana yönlendirebilmeli
TT	Tanı koyabilmeli, tedavi edebilmeli
İ	Birinci basamak şartlarında uzun süreli takip (izlem) ve kontrolünü yapabilmeli
K	Korunma önlemlerini (birincil, ikincil ve üçüncül korunmadan uygun olan/olanları) uygulayabilmeli

Temel Hekimlik Becerileri

Bu staj boyunca stajyerlerden beklenen temel hekimlik becerileri ve düzeyleri aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 3. Çocuk Cerrahisi Stajı Temel Hekimlik Uygulamaları ve Öğrenme Düzeyleri

Temel Hekimlik Becerileri	Düzy
Genel ve soruna yönelik öykü alabilme	4
Çocuk ve yenidoğan muayenesi	4
Batın muayenesi	4
Genel durum ve vital bulguların değerlendirilmesi	4
Adli olgu muayenesi (ihmal, istismar)	3
Hasta dosyası hazırlayabilme	4
Epikriz hazırlayabilme	4
Aydınlatma ve onam alabilme	4
Yasal bildirimi zorunlu durumları bildirebilme	4
Laboratuvar örneği alabilme ve ulaştırabilme	4
Glukometre ile kan şekeri ölçümü	4
Tam idrar tahlili (mikroskopik inceleme dahil)	3
Gaitada gizli kan bakımı	4
Direkt radyografi değerlendirme	3
Damar yolu açabilme	3
İdrar sondası takabilme	3
Lavman yapabilme	3
Yenidoğan canlandırması	2
Temel yaşam desteği uygulayabilme	4
Oksijen ve nebul-inhaler tedavisi uygulayabilme	4
IM, IV, SC enjeksiyon yapabilme	4
Topuk kanı alabilme	4
Çocuklarda büyüme ve gelişme izleme (persentil, Tanner)	3
Yüzeyel sütür atabilme ve alabilme	4

Kan transfüzyonu yapabilme	3
Toplumda bulaşıcı hastalıklarla mücadele edebilme	3

Tablo 4. Hekimlik becerileri öğrenme düzeyleri

Öğrenme düzeyi	Açıklama
1	Uygulamanın nasıl yapıldığını bilir ve sonuçlarını hasta ve/veya yakınlarına açıklar.
2	Acil bir durumda kılavuz / yönergeye uygun biçimde uygulamayı yapar.
3	Karmaşık olmayan, sık görülen, durumlarda / olgularda uygulamayı* yapar.
4	Karmaşık durumlar / olgular da dahil uygulamayı* yapar.
<i>*Ön değerlendirmeyi / değerlendirmeyi yapar, gerekli planları oluşturur, uygular ve süreç ve sonuçlarıyla ilgili hasta ve yakınlarını / toplumu bilgilendirir.</i>	

Profesyonel değer ve tutumlar

Çocuk Cerrahisi stajı süresince öğrencilerden, hekimlik mesleğinin gerektirdiği etik ve profesyonel sorumlulukları benimsemeleri ve klinik ortamlarda bu değerlere uygun davranışları beklenmektedir. Bu bağlamda, aşağıdaki ilke ve tutumları staj boyunca sergilemeleri beklenir:

1. Çocuk hastalara ve ailelerine saygılı, duyarlı ve empatik yaklaşım sergilemek.
2. Hasta mahremiyetine ve gizliliğine her koşulda özen göstermek.
3. Aydınlatılmış onam sürecinin önemini kavramak ve gerektiğinde bu sürece katkı sağlamak.
4. Cerrahi ekip üyeleri, öğretim üyeleri, hemşireler ve diğer sağlık çalışanları ile etkili ve saygılı iletişim kurmak.
5. Çocuk hastaların tıbbi karar süreçlerine yaşına ve gelişim düzeyine uygun şekilde dahil edilmesini desteklemek.
6. Etik ikilemler karşısında profesyonel ve hasta yararını gözetken tutum geliştirmek.
7. Kanıta dayalı tıp uygulamalarına açık olmak ve öğrenmeye istekli bir tutum sergilemek.
8. Hasta güvenliğini tehdit eden durumlara karşı sorumluluk almak ve gerekli önlemleri öğrenmek.

9. Kendi sınırlarını tanımak, gerektiğinde yardım istemekten çekinmemek.
10. Sürekli mesleki gelişim bilinciyle hareket etmek ve geri bildirimlere açık olmak.

Çocuk Cerrahisi Staj Programı

Tablo 5. Çocuk Cerrahisi Staj Programı

1.Hafta	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
08:00-08:45	Klinik uygulamalar				
09:00-09:45					
10:00-10:45					
11:00-11:45					
12:00-13:00	Öğle Arası				
13:00-13:45	Çocuklarda cerrahi tedavi	Çocuklarda cerrahi tedavi	Serbest çalışma	Çocuklarda cerrahi tedavi	Çocuklarda karın ağrısı
14:00-14:45	gerektiren solunum sistemi hastalıkları	gerektiren gastrointestinal sistem hastalıkları		gerektiren genitoüriner sistem hastalıkları	
15:00-15:45	Serbest çalışma				
16:00-16:45					

2.Hafta	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
08:00-08:45	Klinik uygulamalar				Staj sonu yazılı sınavı
09:00-09:45					
10:00-10:45					
11:00-11:45					
12:00-13:00	Öğle Arası				
13:00-13:45	Çocuklarda travma	Çocuklarda görülen	Serbest çalışma		

14:00-14:45		intraabdominal, torakal ve mediastinal kitleler		Staj sonu sözlü sınavı
15:00-15:45	Çocuklarda yanık	Çocuklarda sıvı-elektrolit dengesi		
16:00-16:45				

Tablo 6. Ders Saatleri ve AKTS

Zorunlu(Z)/ Seçmeli(S)	Z/S
Toplam teorik ders	16 saat
Pratik uygulama	36 saat
Serbest çalışma	20 saat
Sınav çalışması	5 saat
Toplam iş yükü	77 saat
AKTS	3

Staj Programındaki Derslerde ve Uygulamalarda Öğrenme ve Öğretme Yöntemleri

Staj programında dersler ve uygulamalar, servis çalışmaları, hasta başı eğitimleri, öğretim üyeleri ile danışma ve tartışmalar ile öğrenme olanakları sağlanmaktadır. Stajda uygulanan öğretim yöntemleri aşağıda kısaca açıklanmıştır.

1. Kuramsal Eğitim (Anlatım Dersleri): Staj sürecinde, öğrencilerin temel yeterliklere ulaşabilmesi için gerekli bilgilerin paylaşılmasını ve kavranmasını hedefleyen teorik dersler planlanmıştır. Bu derslerde ilgili konular tartışılır ve mesleki bilgi altyapısı güçlendirilir. Zorunlu teorik oturumlar haftalık ders programında belirtilmiştir.

2. Servis Vizitleri: Stajyerler, ilgili danışman öğretim üyelerine gruplar halinde atanır. Vizitler, ya belirli bir hastalık grubuna odaklanır ya da servisteki tüm hastalar üzerinden kapsamlı değerlendirmeler yapılır; bu süreçte öykü alma, fizik muayene uygulamaları ve cerrahi girişimlerin detayları birlikte tartışılır.

3. Klinik Ortamda Bağımsız Öğrenme: Öğrencilerin bireysel sorumluluk olarak bilgi ve becerilerini geliştirmeleri için haftalık programda bağımsız öğrenme saatlerine yer verilmiştir. Bu süre zarfında öğrenciler teorik çalışmalara zaman ayırabilir, sorumlu oldukları hastaların

preoperatif ve postoperatif takiplerini yapabilir, tanı-tedavi süreçlerini değerlendirebilir ve olgu sunumları için hazırlık yapabilirler. Ayrıca klinik alanlarda gözlem yapmaları ve gerektiğinde aktif katılım göstermeleri beklenir.

4. Uygulamalı Eğitim Faaliyetleri: Staj kapsamındaki pratik eğitimler; yataklı servis, poliklinik, acil servisler ve girişim birimlerinde yürütülmektedir. Bu oturumlarda öğrenciler, belirli şikâyet veya hasta gruplarına yönelik tanı ve tedavi uygulamalarını, ayırıcı tanı yaklaşımlarını ve klinik karar verme süreçlerini eğitici eşliğinde gözlemlene ve tartışma imkânı bulurlar.

5. Klinik Beceri Uygulamaları: Cerrahi girişimlerin gerçekleştirildiği ameliyathanelerde, öğrencilere temel cerrahi becerilerin hasta üzerinde öğrenilmesine yönelik uygulamalar sunulacaktır. Bu süreçte öğrencinin aktif katılımı destekler.

6. Olgu Sunumu: Stajyer doktorlar, kendilerine sorumluluğu verilen hastaları detaylı olarak değerlendirip, danışman öğretim üyeleri ve grup arkadaşlarıyla birlikte sunumlar yapar. Bu oturumlar, hastanın öyküsünü, klinik bulgularını, tanı ve tedavi süreçlerini içerecek şekilde yürütülür.

Staja Devamlılık Kuralları

Stajlar sırasında kuramsal dersler, hasta başı eğitimi ve pratik çalışmalarda devam zorunludur. Staj günü bir bütündür ve günlük programın bir bölümünde bulunamayan öğrenci telafi yapmakla yükümlüdür. Staj günlerinin %20'sinden fazla (2 gün) devamsızlığı olan öğrencilerin ilgili stajı tekrarlaması gereklidir. Staj sonu sınavına giremez.

Ölçme ve Değerlendirme

Staj sonunda staj sonu sözlü ve yazılı sınavları yapılır. Bu sınavın ve sözlü ve yazılı sınavların ortalaması 60 ve üzerinde ise staj başarılı olarak geçilir. Staj sonu sınavlarının staj geçme notuna katkısı şu şekildedir:

1. Yazılı sınav (%50): Çoktan seçmeli olarak yapılır. Staj boyunca öğrenilen tüm teorik dersler, bulgudan tanıya ve probleme dayalı öğrenim oturumlarından öğrenim hedeflerini kapsayacak şekilde en az birer soru sorulur. Toplam soru sayısı yaklaşık 50 olacak şekilde sınav hazırlanır. Puanlamada 4 yanlış bir doğruyu götürmez.

2. Sözlü sınav (%50): En az iki öğretim üyesi olacak şekilde hazırlanmış jüriler tarafından tüm staj boyunca öğrenilen teorik ve uygulamalı dersleri kapsayan öğrenim hedeflerine uygun sözlü sınav yapılır. Her öğrenciye en az beş soru sorulur. Sorulan sorular kaydedilir. Öğrencinin sözlü sınavdaki performansı jüriyi oluşturan tüm öğretim üyelerinin katılımıyla değerlendirilir.

Staj sonu sınav ortalaması 60'ın altında olması durumunda yıl sonunda yapılacak olan bütünleme sınavına girilir. Bütünleme sınavında yazılı (%50) ve sözlü sınav (%50) ortalamaları alınarak hesaplanır. Bütünleme sınavı geçme notu 60'tır. Bütünleme sınavından 60'ın altında alan öğrenci staj tekrarı yapar.

Öğrenme ortamları:

Çocuk Cerrahisi, -1, zemin, 2. Ve 3. katlara yerleşmiştir.

- 1. Kat: Teorik derslerinin anlatıldığı derslikler bulunmaktadır.
- Zemin Kat: Poliklinik muayene odaları yer almaktadır.
- 2. Kat: Ameliyathane yer almaktadır.
- 3. Kat: Yatan hastalar yer almaktadır.

Önerilen Kaynaklar Yayınlar

1. Puri, P., & Holwarth, M. E. (Eds.). (2019). Pediatric surgery: Diagnosis and management (2nd ed.). Springer. (Alternatif Türkçe baskısı varsa: P. Puri, M. Holwarth (Ed.). (2022). Çocuk Cerrahisi. Palme Yayıncılık.)
2. Coran, A. G., Adzick, N. S., Krummel, T. M., Laberge, J. M., Shamberger, R. C., & Caldamone, A. A. (2012). Pediatric surgery (7th ed., Vols. 1–2). Elsevier Saunders.
3. Coppola, C. P., & Kantor, R. (Eds.). (2016). Pediatric surgery: Diagnosis and treatment. Springer.

Referanslar

1. Ulusal Çekirdek Eğitim Programı. (2020). Tıp Fakültesi Ulusal Çekirdek Eğitim Programı 2020 (UÇEP 2020). Tıp Eğitimi Ulusal Çekirdek Müfredatı Komisyonu.
2. Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Ulusal Standartları. (2020). Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Ulusal Standartları - 2020. TEPDAD.